

Sygn. akt: II AKa 593/17

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 25 stycznia 2018 r.

Sąd Apelacyjny w Katowicach w II Wydziale Karnym w składzie:

Przewodniczący	SSA Małgorzata Niementowska
Sędziowie	SSA Aleksander Sikora SSA Robert Kirejew (spr.)
Protokolant	Agnieszka Przewoźnik

przy udziale Prokuratora Prok. Okręgowej w Gliwicach Magdaleny Szymańskiej

po rozpoznaniu w dniu 25 stycznia 2018 r. sprawy

skazanego **A. P.** s. P. i E., ur. (...) w R.

- o wydanie wyroku łącznego -

na skutek apelacji prokuratora i obrońcy skazanego

od wyroku łącznego Sądu Okręgowego w Gliwicach z dnia 29 sierpnia 2017 roku

sygn. akt V K 67/17

uchyla zaskarżony wyrok łączny i sprawę przekazuje do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach.

SSA Robert Kirejew SSA Małgorzata Niementowska SSA Aleksander Sikora

Sygn. akt II AKa 593/17

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy w Gliwicach – Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku - w toku postępowania o wydanie wyroku łącznego w sprawie o sygn. akt V K 67/17 ustalił, że A. P. został skazany prawomocnymi wyrokami:

I. Sądu Okręgowego w Katowicach z dnia 20 czerwca 2000 roku, sygn. akt XXII K 75/99, za przestępstwo z art. 280 § 2 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności (kara odbyta);

II. Sądu Rejonowego w Mikołowie z dnia 2 kwietnia 2008 roku, sygn. akt II K 855/07, za przestępstwa z art. 13 § 1 k.k. w zw. z art. 286 § 1 k.k. i art. 227 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę

grzywny w wysokości 100 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na 20 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 2 marca 2011 roku zarządzono wykonanie ww. kary pozbawienia wolności;

III. Sądu Rejonowego w Gliwicach z dnia 20 maja 2008 roku, sygn. akt IX K 328/08, za:

-.

- przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 227 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych przy ustaleniu wartości jednej stawki dziennej na kwotę 20 zł;
- przestępstwo z art. 286 § 1 k.k. i art. 227 k.k. przy zastosowaniu art. 11 § 2 k.k. i art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wysokości 20 stawek dziennych przy ustaleniu wartości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych,

które to kary połączono i orzeczono jedną karę łączną 1 roku i 4 miesięcy pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata oraz karę łączną grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych przy przyjęciu wartości jednej stawki dziennej na kwotę 20 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 24 września 2012 roku zarządzono do wykonania ww. karę pozbawienia wolności (kara odbyta);

IV. Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 7 grudnia 2009 roku, sygn. akt VI K 1012/09 za:

-.

- przestępstwo z art. 224 § 2 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności,
- przestępstwo z art. 157 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności,

które to kary połączono i orzeczono jedną karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, przy czym postanowieniem z dnia 7 marca 2013 roku zarządzono do wykonania ww. karę łączną pozbawienia wolności (kara odbyta);

V. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 20 lutego 2012 roku, sygn. akt IX K 990/11 za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 3 lata oraz karę grzywny w wysokości 30 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 30 złotych;

VI. Sądu Rejonowego w Strzelcach Opolskich z dnia 31 maja 2012 roku, sygn. akt II K 281/12 za:

-.

- ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. na karę 1 roku i 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- ciąg przestępstw z art. 278 § 5 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- ciąg przestępstw z art. 278 § 1 i 5 k.k., art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zastosowaniu art. 12 k.k. i art. 278 § 1 i 5 k.k., art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,
- ciąg przestępstw z art. 278 § 1 i 5 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. i w zw. z art. 12 k.k. i z art. 278 § 1 i 5 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwa z art. 278 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,
- ciąg przestępstw z art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,
- ciąg przestępstw z art. 278 § 1 i 5 k.k. w zw. z art. 12 k.k. i z art. 278 § 1 i 5 k.k. na karę 5 miesięcy pozbawienia wolności,

- przestępstwo z art. 276 k.k. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwo z art. 278 § 5 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwa z art. 278 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwo z art. 275 § 1 k.k. na karę 2 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwo z art. 278 § 5 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

które to kary połączono i orzeczono jedną karę łączną 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, przy czym na podstawie art. 33 § 2 k.k. orzeczono karę grzywny w wymiarze 20 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, na poczet której zaliczono okres zatrzymania w sprawie od dnia 5.10.2011 roku do 7. 10.2011 roku, a postanowieniem z dnia 16 grudnia 2016 r. zarządzono wykonanie ww. kary łącznej pozbawienia wolności, a postanowieniem z dnia 22 grudnia 2014 roku umorzono postępowanie wykonawcze dotyczące kary grzywny;

VII. Sądu Rejonowego w Raciborzu dnia 5 września 2012 r., sygn. akt II K 1239/11, za przestępstwo z art. 278 § 1 i 5 k.k. i art. 275 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności;

VIII. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt IX K 187/12, za:

-.

- przestępstwo z art. 278 § 1 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych,
- przestępstwo z art. 278 § 5 k.k., art. 275 § 1 k.k., art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 8 miesięcy pozbawienia wolności oraz karę grzywny w wymiarze 40 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych,

które to kary połączono i orzeczono jedną karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lat oraz karę łączną grzywny w wymiarze 60 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 11 stycznia 2017 roku zarządzono wykonanie ww. kary pozbawienia wolności;

IX. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 12 kwietnia 2012 roku, sygn. akt II K 1380/11, za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 33 k.k. na karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat oraz karę grzywny w wymiarze 50 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 21 grudnia 2016 roku zarządzono wykonanie ww. kary pozbawienia wolności;

X. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 15 października 2012 roku, sygn. akt II K 582/12 za:

-.

- przestępstwo z art. 224 § 2 k.k. i art. 222 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k., na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwo z art. 226 § 1 k.k. na karę 3 miesięcy pozbawienia wolności,

które to kary połączono i orzeczono karę łączną 8 miesięcy pozbawienia wolności;

XI. Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 14 maja 2012 roku, sygn. akt II K 1322/11, za:

-.

- ciąg przestępstw z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 11 § 3 k.k. w zw. z art. 91 k.k. na karę 6 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwa z art. 278 § 1 i 5 k.k. i art. 278 § 1 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. przy zast. art. 12 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,
- przestępstwa z art. 278 § 1 i 5 k.k. i art. 275 § 1 k.k. i art. 276 k.k. w zw. z art. 11 § 2 k.k. na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

które to kary połączono i orzeczono jedną karę łączną 1 roku pozbawienia wolności;

XII. Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 21 lutego 2013 roku, sygn. akt VI K 997/12, za przestępstwo z art. 190 § 1 k.k. na karę grzywny w wysokości 100 stawek dziennych przy ustaleniu wysokości jednej stawki dziennej na kwotę 10 złotych, przy czym postanowieniem z dnia 12 sierpnia 2015 roku umorzono postępowanie wykonawcze w zakresie kary grzywny;

XIII. Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 17 kwietnia 2013 r., sygn. akt VI K 813/12, za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 4 lata;

XIV. Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 12 maja 2016 roku, sygn. akt III K 244/12, za przestępstwo z art. 280 § 1 k.k. na karę 3 lat pozbawienia wolności;

XV. Sądu Rejonowego w Zamościu z dnia 28 lipca 2016 roku, sygn. akt VII K 218/14, za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. na karę 1 roku i 2 miesięcy pozbawienia wolności.

Wyrokiem łącznym z dnia 29 sierpnia 2017 r., sygn. akt V K 67/17, Sąd Okręgowy w Gliwicach – Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku:

1. na mocy art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. w zw. z art. 19 ust. 1 ustawy z dnia 20.02.2015 r. o zmianie ustawy – Kodeks karny oraz niektórych innych ustaw połączył skazanemu A. P. kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami opisanymi wyżej w punktach II, XI, VI, XIV oraz XV i orzekł karę łączną 5 lat pozbawienia wolności;
2. na mocy art. 577 k.p.k. zaliczył na poczet kary łącznej pozbawienia wolności okresy rzeczywistego pozbawienia wolności stosowanego w sprawach opiszanych wyżej w punktach II, XI i VI oraz okres aktualnie odbytej kary pozbawienia wolności w sprawie opisaną w punkcie II;
3. na mocy art. 572 k.p.k. w zw. z art. 85 § 2 k.k. umorzył postępowanie w zakresie kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami opisanymi wyżej w punktach: I, VII, III, a także wyrokiem Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 18.09.2012 roku, sygn. akt III K 244/12 oraz wyrokiem Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 15.10.2012 roku, sygn. akt II K 582/12 i z dnia 7.12.2009 roku, sygn. akt VI K 1012/09;

Ponadto Sąd Okręgowy ustalił że w zakresie nieobjętym wydawanym wyrokiem łącznym rozstrzygnięcia zawarte w poszczególnych wyrokach podlegają odrębnemu wykonaniu i zwolnił skazanego od zapłaty na rzecz Skarbu Państwa kosztów postępowania w tej sprawie.

Apelację od tego wyroku wnieśli prokurator i obrońca skazanego.

Prokurator zaskarżył orzeczenie w całości na niekorzyść skazanego i zarzucił:

I. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 85 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, poprzez połączenie jedynie kar pozbawienia wolności

orzeczonych wobec A. P. wyrokami opisanymi wyżej w punktach II, XI, VI, XIV i XV, podczas gdy sąd i instancji winien był połączyć także kary pozbawienia wolności orzeczone wobec tego skazanego wyrokami opisanymi wyżej w punktach VIII, IX i XIII, gdyż także one podlegały wykonaniu na dzień wyrokowania,

II. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 85 § 1 i 2 k.k. w brzmieniu nadanym ustawą z dnia 20 lutego 2015 r. o zmianie ustawy kodeks karny oraz niektórych innych ustaw, poprzez brak połączenia kar grzywnien orzeczonych wobec A. P. wyrokami opisanymi wyżej w punktach III, V, VIII i IX, podczas gdy wszystkie wyżej wymienione kary grzywny nie zostały jeszcze wykonane w całości;

III. obrazę przepisów prawa materialnego, a to art. 91 § 2 k.k., poprzez jego nie zastosowanie jako podstawy orzeczenia w punkcie 1 zaskarżonego wyroku kary łącznej pozbawienia wolności, mimo iż A. P. skazany został za ciągi przestępstw wyrokami opisanymi wyżej w punktach II, XI i VI, a połączone kary pozbawienia wolności orzeczone jako podstawę wymiaru miały art. 91 § 1 k.k. i art. 91 § 2 k.k.,

IV. obrazę przepisów postępowania, a to art. 572 k.p.k., która mogła mieć wpływ na treść orzeczenia polegającą na przyjęciu, że A. P. został skazany wyrokiem Sądu rejonowego w Rybniku z dnia 18 września 2012 r. o sygn. III K 244/12 oraz Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim z dnia 15 października 2012 r., o sygn. II K 581/12 i umorzenie postępowania w zakresie objęcia kary pozbawienia wolności orzeczonej wobec tego skazanego powyższymi wyrokami, podczas gdy A. P. nie został nigdy skazany takimi wyrokami.

Oskarżyciel publiczny wniósł więc o uchylenie zaskarżonego orzeczenia i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach Wydział V Karny Ośrodka Zamiejscowego w Rybniku.

Z kolei obrońca skazanego zaskarżył opisany wyrok łączny w całości i zarzucił:

1. obrazę przepisów postępowania, art. 80 k.p.k. poprzez brak ustanowienia dla skazanego obrońcy w postępowaniu o wydanie wyroku łącznego obejmującego wyrok skazujący za zbrodnię, które to naruszenie skutkuje bezwzględną przesłanką odwoławczą (art. 439 § 1 pkt 10 k.p.k.);
2. obrazę przepisów postępowania, która mogła mieć wpływ na treść wyroku, art. 132 § 1, 3 i 4 poprzez brak prawidłowego doręczenia skazanemu zawiadomienia o terminie pierwszej rozprawy głównej przed Sądem Okręgowym, co uniemożliwiło skazanemu podjęcie obrony w sprawie;
3. obrazę przepisów postępowania, art. 7 k.p.k., poprzez brak uwzględnienia pozytywnej opinii o skazanym, które to naruszenie mogło mieć wpływ na wymiar kary łącznej;
4. obrazę przepisów prawa materialnego, art. 85 § 1 i 2 k.k., poprzez brak połączenia w wyroku łącznym kar pozbawienia wolności orzeczonych wobec skazanego w wyrokach opisanych wyżej w punktach VIII i IX;
5. obrazę przepisów prawa materialnego, art. 85 § 1 i 2 k.k., poprzez brak połączenia w wyroku łącznym kar grzywnien orzeczonych wobec skazanego w wyrokach opisanych wyżej w punktach III, V, VIII i IX.

W związku z tymi zarzutami obrońca wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku oraz przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania Sądowi Okręgowemu w Gliwicach Ośrodek Zamiejscowy w Rybniku.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje.

Trafne okazały się zarzuty podniesione w apelacjach obu stron wskazujące na nieobjęcie węzłem kary łącznej jeszcze dwóch kar jednostkowych pozbawienia wolności orzeczonych prawomocnie wobec skazanego A. P. i podlegających wykonaniu, a także pominięcie orzeczenia o wymierzeniu kary łącznej grzywny w sytuacji, gdy takie rozstrzygnięcie także powinno się znaleźć w wydawanym przez sąd I instancji wyroku łącznym. Uchybienia te wywołały konieczność uchylenia zaskarżonego wyroku łącznego i przekazania sprawy o wydanie wyroku łącznego wobec skazanego A. P. do ponownego rozpoznania przez sąd I instancji.

Nie wszystkie zarzuty podniesione w apelacjach zasługiwały na uwzględnienie.

W szczególności nie było trafne wyeksponowane w środku odwoławczym obrońcy skazanego twierdzenie, że wystąpiła tzw. bezwzględna przyczyna odwoławcza, o której mowa w art. 439 § 1 pkt 10) k.p.k., z uwagi na nieposiadanie przez skazanego obrońcy w postępowaniu przed Sądem Okręgowym w sytuacji, gdy jedno z rozpatrywanych skazań wyrokiem jednostkowym dotyczyło zbrodni. W doktrynie i orzecznictwie zgodnie wskazuje się (tak np. K Eichstaedt w: Kodeks postępowania karnego. Komentarz, pod red. D. Świeckiego, Tom I, WKP 2017, teza 5 do art. 80 i wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 8 maja 2008 r., sygn. II AKa 87/08, LEX nr 399925), że wymóg posiadania obrońcy na podstawie art. 80 k.p.k. nie dotyczy spraw o wydanie wyroku łącznego. Pogląd ten zasługuje na pełną akceptację, gdyż przepis art. 80 k.p.k. wskazuje na konieczność obligatoryjnej obrony oskarżonego przed sądem okręgowym, jeżeli zarzucono mu zbrodnię. Tymczasem w sprawie o wydanie wyroku łącznego nie zarzuca się popełnienia zbrodni, gdyż kwestia jej sprawstwa została już prawomocnie przesądzona. W postępowaniu o wydanie wyroku łącznego rozstrzyga się jedynie o kwestii właściwego połączenia kar, orzeczonych wobec osoby, która nie występuje w tym postępowaniu jako oskarżony, lecz skazany. Z tych powodów najdalej idący zarzut odwoławczy nie mógł zostać uwzględniony.

Sformułowanie drugiego z zarzutów podniesionych w apelacji obrońcy skazanego nie było właściwe. Nie mogło dojść w rozpatrywanym przypadku do naruszenia przepisów art. 132 § 1,3 i 4 k.p.k., ponieważ doręczenia pism sądowych osobie pozbawionej wolności dokonuje się w sposób przewidziany w art. 134 § 2 k.p.k., czyli za pośrednictwem administracji odpowiedniego zakładu karnego. Norma ta, jako przepis szczególny, wyłącza zastosowanie przepisów o innym sposobie doręczania pism sądowych w stosunku do osób osadzonych w jednostkach penitencjarnych. Odrębną kwestią pozostaje jednak fakt, że w niniejszej sprawie zawiadomienie skazanego o terminie rozprawy przed sądem I instancji wysłano do jednostki penitencjarnej faxem, a w aktach brak jest potwierdzenia otrzymania takiego zawiadomienia przez samego skazanego, odpowiadającego wymogom przepisów, zwłaszcza § 8 ust. 2 i 3, rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 10 stycznia 2017 r. w sprawie szczegółowych zasad i trybu doręczania pism organów procesowych w postępowaniu karnym (Dz. U. z 2017 r., poz. 92, ze zm.). Jednakże badanie, czy wszystkie formalne wymogi doręczenia skazanemu zawiadomienia o rozprawie pierwszoinstancyjnej zostały dochowane i czy skazany w rzeczywistości wiedział o jej terminie, byłoby w niniejszym postępowaniu odwoławczym bezcelowe wobec zasadności dalszych, merytorycznych zarzutów odwoławczych skutkujących koniecznością uchylecia zaskarżonego wyroku łącznego i przekazania sprawy do ponownego rozpoznania przez Sąd Okręgowy w Gliwicach.

Wspomniane trafne zarzuty merytoryczne dotyczyły naruszenia przepisów art. 85 § 1 i 2 k.k. poprzez bezzasadne pominięcie przy orzekaniu kary łącznej dwóch prawomocnych skazań A. P. na kary pozbawienia wolności podlegające obecnie wykonaniu, tj. wyroku Sądu Rejonowego w Rybniku z dnia 26 września 2012 r., sygn. akt IX K 187/12, którym wymierzono skazanemu karę łączną 1 roku pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na czteroletni okres próby, przy czym postanowieniem z dnia 11 stycznia 2017 r. zarządzono wykonanie kary pozbawienia wolności (pkt VIII części wstępnej wyroku), a także wyroku Sądu Rejonowego w Raciborzu z dnia 12 kwietnia 2012 roku, sygn. akt II K 1380/11, którym wymierzono skazanemu karę 2 lat pozbawienia wolności z warunkowym zawieszeniem jej wykonania na okres próby wynoszący 5 lat, przy czym postanowieniem z dnia 21 grudnia 2016 r. zarządzono wykonanie także tej kary pozbawienia wolności (pkt IX części wstępnej wyroku). To poważne uchybienie wyniknęło zapewne z nieprawidłowego i nieporadnego oparcia się przez sąd I instancji przy orzekaniu w przedmiocie wyroku łącznego na nieaktualnych, bo pochodzących z 14 listopada 2016 r., danych o wykonywanych karach zawartych w opinii o skazanym nadesłanej z Zakładu Karnego w R. (k. 12 akt sprawy). Także z powodu bezkrytycznego oparcia się na tej opinii do zaskarżonego wyroku przeniknęły dalsze błędy wskazane w apelacji prokuratorskiej, tj. uwzględnienie w punkcie umarzającym postępowanie w zakresie kary łącznej jako kary pozbawienia wolności kary porządkowej 5 dni pozbawienia wolności orzeczonej na podstawie art. 49 § 1 P.u.s.p. przez Sąd Rejonowy w Rybniku w sprawie o sygn. akt III K 244/12 postanowieniem z dnia 18 września 2012 (pozycja 4 opinii na karcie 12 akt sprawy), czy nieprawidłowe określenie jako wyroku Sądu Rejonowego w Wodzisławiu Śląskim, zamiast w R., orzeczenia z dnia 15.10.2012 r., sygn. II K 582/12 (poz. 3 tejże opinii).

Za błędne i stanowiące obrazę przepisów art. 85 § 1 i 2 k.k. należy też uznać nie orzeczenie przez sąd I instancji o karze łącznej grzywny wobec skazanego A. P. obejmującej prawomocnie orzeczone i podlegające wykonaniu skazania na kary jednostkowe grzywien orzeczonych w wyrokach opisanych w punktach: III, V, VIII i IX części wstępnej zaskarżonego wyroku. Dla konieczności orzeczenia o karze łącznej grzywny nie ma znaczenia okoliczność, że kary te mają być wykonywane w przyszłości w formie kar zastępczych pozbawienia wolności.

Przytoczone wadliwości są uchybieniami tego rodzaju, że nie mogą zostać naprawione przez sąd II instancji w postępowaniu odwoławczym, gdyż objęcie węzłem kar łącznych kar jednostkowych bezzasadnie pominiętych przez sąd I instancji wymaga przeprowadzenia na nowo w całości przewodu sądowego w przedmiocie prawidłowego skonstruowania i określenia wymiaru tychże kar. Uczynienie tego w instancji odwoławczej w istocie pozbawiałoby skazanego możliwości odwołania się od nowo zapadłego rozstrzygnięcia merytorycznego w przedmiocie kar łącznych naruszając zasadę dwuinstancyjności postępowania sądowego. Dlatego konieczne było uchylenie zaskarżonego wyroku w całości i przekazanie sprawy do ponownego rozpoznania sądowi I instancji.

Z uwagi na wydanie orzeczenia o charakterze kasatoryjnym, zbędne stało się odnoszenie do podniesionego w punkcie III apelacji prokuratorskiej ewidentnego błędu w podstawie prawnej wyroku sądu I instancji, a także zarzutu nieuwzględnienia pozytywnej opinii o skazanym przy ferowaniu kary łącznej, ujętego w punkcie 3 apelacji obrońcy.

Rozpoznając sprawę ponownie w I instancji Sąd Okręgowy w Gliwicach winien przeprowadzić od nowa w całości przewód sądowy w przedmiocie wydania kar łącznych i wystrzegając się opisanych wyżej nieprawidłowości, opierając się na danych zawartych w aktach niniejszej sprawy oraz danych w aktach spraw jednostkowych dołączonych do akt sprawy o wyrok łączny, po uzyskaniu aktualnej opinii o skazanym wraz z informacjami o karach podlegających wykonaniu, prawidłowo orzec o karach łącznych uwzględniając dyrektywy wymienione w art. 85a k.k., wzięwszy pod uwagę związek przedmiotowo-podmiotowy pomiędzy przestępstwami, wymierzone za które kary jednostkowe podlegają łączeniu.

SSA Robert Kirejew SSA Małgorzata Niementowska SSA Aleksander Sikora